

Yam v. Spojené království (stížnost č. 31295/11)

Datum rozhodnutí: 16. ledna 2020

Závěr: Částečně neveřejné hlavní líčení v trestním řízení o obvinění z vraždy nepředstavovalo porušení práva na spravedlivý proces.

Obsah: Stěžovatel byl před vnitrostátními soudy v roce 2006 obviněn z vraždy a řady dalších trestných činů. Část hlavního líčení byla na základě rozhodnutí soudu neveřejná v zájmu národní bezpečnosti a za účelem ochrany identity svědků nebo jiných osob. Obhajoba se proti tomuto rozhodnutí neúspěšně odvolala. Stěžovatel byl následně pravomocně uznán vinným z vraždy. Soud jednomyslně rozhodl, že nebyl porušen čl. 6 odst. 1 a 3 (d) a dále že členský stát neporušil své povinnosti vyplývající z práva na individuální stížnost. V ostatním shledal stížnost nepřijatelnou.

Poznámka: Soud zejména uvedl, že rozhodnutí uzavřít hlavní líčení pro tisk a veřejnost z důvodů národní bezpečnosti nevyústilo v nespravedlivý proces. Nadto vnitrostátní soudy provedly pečlivý přezkum žádosti státního zástupce o takové opatření předtím, než je povolily. Obhajoba byla plně zapojena do tohoto přezkumu.

Související judikatura: rozsudek ze dne 4. 12. 2008, *Belashev v. Rusko*, č. 28617/03, rozsudek ze dne 26. 9. 1995, *Diennet v. Francie*, č. 18160/91, Series A 325 A, rozsudek Velkého senátu ze dne 16. 2. 2000, *Fitt v. Spojené království*, č. 29777/96, ECHR 2000 II, rozsudek Velkého senátu ze dne 13. 9. 2016, *Ibrahim a ostatní v. Spojené království*, č. 50541/08, 50571/08, 50573/08 a 40351/09

Relevantní ustanovení: čl. 6 odst. 1 a 3 (d) Úmluvy o lidských právech a základních svobodách (právo na spravedlivý proces)

Rozsudek Velkého senátu ve věci Magyar Kétfarkú Kutya Párt v. Maďarsko (stížnost č. 201/17)

Datum rozhodnutí: 20. ledna 2020

Závěr: Značná nejistota o závažných důsledcích aplikované legislativy aplikované vnitrostátními orgány přesáhla meze přijatelnosti podle Úmluvy.

Obsah: Stížnost se týká mobilní aplikace stěžovatelky – jedné z opozičních politických stran v Maďarsku. Stěžovatelka vyvinula elektronickou aplikaci nazvanou „Odevzdejte neplatný hlas“. Aplikace umožňovala voličům fotografovat, anonymně nahrávat a vkládat komentáře o důvodech, jak a proč odevzdávali volební hlasy v průběhu referenda o imigraci v roce 2016. Referendum bylo vypsané vládou a jeho předmětem byla otázka: „Chcete, aby Evropská unie byla oprávněna naříditi povinné usazení osob, které nejsou maďarskými občany, v Maďarsku bez souhlasu parlamentu?“ V průběhu kampaně pak několik opozičních stran vyzvalo voliče k bojkotu referenda nebo k odevzdávání neplatných hlasů, které by současně bylo třeba vykládat jako odmítnutí referenda. V důsledku podané stížnosti Národní volební komise udělila stěžovatelce pokutu poté, co dospěla k závěru, že aplikace je aktivitou typu předvolební kampaně a že byla porušena pravidla rovného a svobodného volebního práva a došlo k výkonu práv v rozporu s jejich účelem. Nejvyšší soud nakonec potvrdil rozhodnutí pouze z důvodu výkonu práv v rozporu s jejich účelem a pokutu snížil. Stížnost k Ústavnímu soudu byla odmítnuta jako nepřijatelná. Příslušný senát Soudu jednomyslně rozhodl, že byl porušen čl. 10 Úmluvy. Velký senát přijal věc k projednání na žádost Maďarska a rozhodl šestnácti hlasy k jednomu, že byl porušen čl. 10 Úmluvy.

Poznámka: Velký senát především uvedl, že použití ustanovení vnitrostátního práva, které vnitrostátní orgány aplikovaly, nebylo pro stěžovatelku dostatečně předvídatelné, pokud jde o možnost penalizace za vývoj takové aplikace, která byla projevem svobody projevu stěžovatelky. Značná nejistota možných účinků předmětného vnitrostátního zákonného ustanovení spolu s nedostatečnou přesností zákona k vyloučení svévole, která neumožňovala stěžovatelce přizpůsobit své chování požadavkům zákona, vedly k porušení Úmluvy.

Související judikatura: rozsudek ze dne 18. 12. 2012, *Ahmet Yıldırım v. Turecko*, č. 3111/10, ECHR 2012, rozsudek ze dne 17. 7. 2001, *Association Ekin v. Francie*, č. 39288/98, ECHR 2001-VIII, rozsudek Velkého senátu ze dne 29. 3. 2016, *Bédat v. Švýcarsko*, č. 56925/08, rozsudek ze dne 1. 12. 2015, *Cengiz a ostatní v. Turecko*, č. 48226/10 a 14027/11, ECHR

2015 (výňatky), rozsudek Velkého senátu ze dne 7. 6. 2012, *Centro Europa 7 S. r. l. a Di Stefano v. Itálie*, č. 38433/09, ECHR 2012, rozsudek Velkého senátu ze dne 16. 6. 2015, *Delfi AS v. Estonsko*, č. 64569/09, ECHR 2015

Relevantní ustanovení: čl. 10 Úmluvy o lidských právech a základních svobodách (svoboda projevu)

Sanofi Pasteur v. Francie (stížnost č. 25137/16)

Datum rozhodnutí: 13. února 2020

Závěr: Vnitrostátní systém členského státu umožňuje brát zřetel na skutečnost, že potřeby osob trpících progresivní chronickou chorobou budou pravděpodobně postupem času vzrůstat, zejména pokud jde o jejich potřebu asistence.

Obsah: Stěžovatelka je právnická osoba, výrobce vakcíny proti hepatitidě B. V příčinné souvislosti s očkováním touto vakcínou se u poškozené zdravotnice rozvinula v průběhu let 1993–2004 řada progresivních chronických onemocnění, mimo jiné vícečetná skleróza nebo Crohnova choroba. Poškozená zdravotnice podala žalobu proti stěžovateli v roce 2005 a vnitrostátní soudy jí přiznaly kompenzaci. Stěžovatelka namítala, že desetiletá promlčecí doba běží od data pořízení léku. Vnitrostátní soudy ale vycházely z toho, že promlčecí doba běží od data ustálení zdravotního stavu. Vzhledem k tomu, že onemocnění poškozené jsou progresivního chronického charakteru, nejedná se o stabilizovaný stav a nárok nebyl k datu podání žaloby promlčen. Soud jednomyslně rozhodl, že nebyl porušen čl. 6 odst. 1 (právo na spravedlivý proces), a současně o porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy, pokud jde o nezdůvodnění rozhodnutí vnitrostátních soudů nepředložit předběžnou otázku Soudnímu dvoru EU.

Poznámka: Soud konstatoval, že má před sebou konflikt dvou individuálních práv: u poškozené je to právo na přístup k soudu, v případě stěžovatelky je to právo na právní jistotu. Vyvažování konfliktních individuálních zájmů je poměrně obtížná problematika, v níž má stát mít širokou míru uvážení. Soud uzavřel, že nebude v takové situaci zpochybňovat volbu vnitrostátního práva, které přiznalo větší váhu právu jednotlivce, který utrpěl tělesnou újmu, než právu na právní jistotu osob, které za tuto újmu odpovídají. Soud zdůraznil význam, který Úmluva připisuje ochraně fyzické integrity, upravené čl. 3 a čl. 8 Úmluvy. Soud také upozornil, že francouzský systém

umožňuje brát zřetel na skutečnost, že potřeby osob trpících progresivní chronickou chorobou budou pravděpodobně postupem času vzrůstat, zejména pokud jde o potřebu asistence.

Související judikatura: rozsudek ze dne 4. 12. 2008, *Belashev v. Rusko*, č. 28617/03, rozsudek ze dne 26. 9. 1995, *Diennet v. Francie*, č. 18160/91, Series A 325 A, rozsudek Velkého senátu ze dne 16. 2. 2000, *Fitt v. Spojené království*, č. 29777/96, ECHR 2000 II, rozsudek Velkého senátu ze dne 13. 9. 2016, *Ibrahim a ostatní v. Spojené království*, č. 50541/08, 50571/08, 50573/08 a 40351/09

Relevantní ustanovení: čl. 6 odst. 1 a 3 (d) Úmluvy o lidských právech a základních svobodách (právo na spravedlivý proces)

Rozsudek Velkého senátu ve věci N. D. a N. T. v. Španělsko (stížnost č. 8675/15 a 8697/15)

Datum rozhodnutí: 13. února 2020

Závěr: Stěžovatelé si sami přivodili nezákonné postavení, když se za použití násilí pokusili o vstup na španělské území.

Obsah: Stížnost se týká skupiny afrických migrantů, kteří se pokusili ilegálně vstoupit na španělské území dne 13. srpna 2014, kdy přelezli zábrany obklopující španělskou enklávu Melilla na severoafrickém pobřeží, a jejich okamžitého vrácení do Maroka. Stěžovatelé překonali vnější, šestimetrovou a vnitřní, třímetrovou bariéru obklopující hraniční přechod v Melille a byli okamžitě zadrženi policií, spoutáni a vráceni do Maroka společně se skupinou 75–80 lidí, kteří se pokusili proniknout na španělské území tentýž den. Stěžovatelé namítali, že nedostali příležitost popsat svou osobní situaci nebo získat pomoc právníka, tlumočníka nebo lékaře. Příslušný senát soudu jednomyslně rozhodl, že byl porušen čl. 4 Protokolu č. 4 Úmluvy a čl. 13 ve spojení s čl. 4 Protokolu č. 4 k Úmluvě. Na žádost členského státu byla věc předložena Velkému senátu, který rozhodl jednomyslně o tom, že nebyl porušen čl. 4 Protokolu č. 4 Úmluvy ani čl. 13 ve spojení s čl. 4 Protokolu č. 4 k Úmluvě.

Poznámka: Velký senát uvedl, že stěžovatelé si sami přivodili nezákonné postavení, když se svévolně pokusili vstoupit do Španělska přes hraniční zábrany v Melille ve velké skupině a na neschváleném místě, kdy využili zvýhodnění spočívajícího v užití síly a v tom, že byli ve velké skupině, čítající několik set osob. Rozhodli se tak sami, že nevyužijí příslušné právní postupy určené k tomu,

aby vstoupili na španělské území v souladu s právem. Soud rozhodl, že nedostatek jednotlivého rozhodnutí o vrácení lze přičíst tomu, že stěžovatelé (pokud je zde předpoklad, že měli v úmyslu využít práv podle Úmluvy) nevyužili oficiální procedury k tomu určené, a výsledek byl důsledkem jejich vlastního postupu.

Související judikatura: rozsudek Velkého senátu ze dne *Kypr v. Turecko* (spravedlivé zadostiučinění), č. 25781/94, ECHR 2014, rozsudek Velkého senátu ze dne 13. 12. 2012, *El Masri v. Bývalá jugoslávská republika Makedonie*, č. 39630/09, rozsudek ze dne 26. 4. 2007, *Gebremedhin [Gaberamadhien] v. Francie*, č. 25389/05, ECHR 2007 II, rozsudek Velkého senátu ze dne 23. 2. 2012, *Hirsi Jamaa a ostatní v. Itálie*, č. 27765/09, ECHR 2012

Relevantní ustanovení: čl. 13 (právo na účinné opravné prostředky) Úmluvy, čl. 4 Protokolu č. 4 k Úmluvě o lidských právech a základních svobodách (zákaz hromadného vyhoštění cizinců)

Altintas v. Turecko (stížnost č. 50495/08)

Datum rozhodnutí: 10. března 2020

Závěr: Soud měl za to, že zásah do stěžovatelovy svobody projevu nebyl nepřiměřený sledovanému legitimnímu cíli.

Obsah: Stížnost se týká pokutování stěžovatele za článek publikovaný jeho periodikem *Tokat Demokrat*, který vyzdvihoval jako „idoly mládeže“ pachatele únosu a usmrcení tří britských pracovníků NATO, k němuž došlo v roce 1972. Stěžovatel byl v roce 2008

odsouzen trestním soudem, který rozhodl, že článek oslavuje povstalce, kteří byli zapojeni do páchaní tohoto trestného činu. Soud jednomyslně rozhodl, že byl porušen čl. 6 odst. 1 Úmluvy, a většinou, že nebyl porušen čl. 10 Úmluvy.

Poznámka: Soud konstatoval, že stěžovatel utrpěl nepřiměřeným zásahem do svého práva na přístup k soudu, protože nemohl podat odvolání proti rozhodnutí soudu 1. stupně, když pokuta, k níž byl odsouzen, nedosahovala požadované minimální úrovně. Soud zdůraznil, že je podstatné nezlehčovat rizika, která mohou takové texty provokovat, nebo schopnost vést mladé lidi, zejména sympatizující s různými radikálními organizacemi, aby páchali obdobné násilné činy s cílem stát se takovými „idoly mládeže“. Užitý výraz budí dojem (zejména mezi lidmi, kteří sdílejí politické názory pachatelů), že za účelem splnění cíle považovaného těmito jednotlivci za legitimní ve světle jejich ideologie může být užití násilí nezbytné a ospravedlnitelné.

Související judikatura: rozsudek Velkého senátu ze dne 29. 3. 2016, *Bédat v. Švýcarsko*, č. 56925/08, rozsudek Velkého senátu ze dne 15. 10. 2015, *Perinçek v. Švýcarsko*, č. 27510/08, CEDH 2015 (výňatky), rozsudek ze dne 22. října 2013, *Bülent Kaya v. Turecko*, č. 52056/08, rozhodnutí o nepřijatelnosti stížnosti ze dne 13. 11. 2003, *Gündüz v. Turecko*, č. 59745/00, CEDH 2003-XI (výňatky), rozsudek ze dne 31. 7. 2007, *Karatepe v. Turecko*, č. 41551/98

Relevantní ustanovení: čl. 6 odst. 1 (právo na spravedlivý proces) a čl. 10 (svoboda projevu) Úmluvy o lidských právech a základních svobodách

Připravila: Pavla Boučková

 Praetor

advokátní systém pro úspěšné

KLIENSKÁ ZÓNA

NOVINKA

- Snadná a bezpečná komunikace mezi AK a klientem
- Kdykoli, odkudkoli, jednoduše ONLINE

Domluvte si prezentaci zdarma na www.praetor-systems.cz